

Είναι το δεύτερο χωριό του Δήμου Αλμωπίας, για τους ερχόμενους από Θεσσαλονίκη.

Η ιστορία του χάνεται στα βάθη των αιώνων. Οι πρώτες πληροφορίες για την ύπαρξη του χωριού αρχίζουν περίπου από τον 9ο αιώνα μ.Χ. από ανασκαφές που έγιναν στη δυτική πλευρά του λόφου του Αγ.Δημητρίου. Εκεί βρέθηκαν τα ερείπια εκκλησίας των πρώτων χριστιανικών αιώνων. Πιστεύεται ότι η αρχική θέση του χωριού ήταν η δυτική πλευρά του λόφου αλλά κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας περίπου το 1780-90 το χωριό μεταφέρθηκε στη σημερινή του θέση για μεγαλύτερη ασφάλεια από τους Τούρκους. Το χωριό συμμετείχε ενεργά στο Μακεδονικό Αγώνα με πολλούς αγωνιστές.

Μέχρι το 1922 το χωριό ονομαζόταν Κουστούριαννη και η Κοινότητα αποτελείτο από τρεις οικισμούς: την Κουστούριαννη, το Ρούδινο και τη Ζλάτινα. Την χρονιά εκείνη, οι οικισμοί μετονομάστηκαν σε Ξυφώνεια, Άλωρος και Χρυσή αντίστοιχα. Κατά τη διάρκεια του Α΄ Παγκόσμιου πολέμου ήρθαν και εγκαταστάθηκαν στην περιοχή οι υποχωρούντες Σέρβοι. Στις αρχές του 30, οι οικισμοί Άλωρος και Χρυσή αποσπάστηκαν από την Ξυφώνεια και έγιναν χωριστές κοινότητες.

Το 1953 το χωριό άλλαξε ονομασία και από Ξυφώνεια έγινε Ξιφιάνη.

Τέλος από το 1999 καταργήθηκε ως κοινότητα, και άρχισε να αποτελεί Τοπικό Διαμέρισμα του Καποδιστριακού Δήμου Αριδαία. Από το 2011 αποτελεί Τοπική Κοινότητα του Καλλικρατικού Δήμου Αλμωπίας.

Στατιστικά Στοιχεία-Πληθυσμός

ΟΝΟΜΑ	ΕΤΟΣ	ΚΑΤΟΙΚΟΙ
Κουστούριανη	1920	710
Ξυφώνεια	1928	640
Ξυφώνεια	1940	850
Ξυφώνεια	1951	823
Ξιφιάνη	1961	889
Ξιφιάνη	1971	950
Ξιφιάνη	1981	980

Αξιοθέατα

Το καλύτερο αξιοθέατο του χωριού είναι η εκκλησία του Αγίου Δημητρίου, η οποία είναι χτισμένη στην κορυφή του ομώνυμου λόφου, δυτικά του χωριού. Χτίστηκε το 1857 με ειδική άδεια των τουρκικών αρχών και μετά το τέλος του Κριμαϊκού Πολέμου με το Χάτι Χουρμαγιούν που σημαίνει αυτοκρατορικό

διάταγμα, με το οποίο παρεχόταν πλήρης θρησκευτική ελευθερία στους χριστιανούς υπηκόους της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Ο τύπος του είναι βασιλική τρίκλιτη. Έχει ξυλόγλυπτο τέμπλο και γενικά χειροποίητο εσωτερικό διάκοσμο. Κατά το έτος 1916-17, ο λόφος χρησίμευσε ως παρατηρητήριο του Σέρβικου πυροβολικού. Υπάρχει ακόμη πέτρα με χαραγμένη τη λέξη ΤΟΠ (κανόνι πυροβολικού, στα Σέρβικα). Η εκκλησία λειτουργεί τέσσερις φορές το χρόνο, δηλαδή τα Ψυχοσάββατα, του Αγίου Δημητρίου και την Κυριακή του Πάσχα.

Άλλο αξιοθέατο είναι η Σέρβικη βρύση που βρίσκεται στο 2ο χλμ της παλιάς επαρχιακής οδού Ξιφιάνης-Αψάλου η οποία κατασκευάστηκε από το Σέρβικο Στρατό το 1916 για τις ανάγκες υδροληψίας του.

Πολιτιστικές δραστηριότητες

Στο χωριό υπάρχει Μορφωτικός Σύλλογος ο οποίος διοργανώνει ποικίλες εκδηλώσεις με κυριότερη το πανηγύρι του Αγίου Δημητρίου στις 25 Οκτωβρίου (παραμονή της γιορτής). Επίσης, υπάρχει ο Αθλητικός Σύλλογος που συμμετέχει ενεργά στο τοπικό πρωτάθλημα.

Οικονομική Δραστηριότητα

Σήμερα οι κάτοικοι του χωριού ασχολούνται με τη γεωργία και την κτηνοτροφία. Τα προϊόντα που παράγονται σε σημαντικές ποσότητες είναι τα ροδάκινα κονσερβοποιήσιμα και επιτραπέζια. Επίσης παράγονται σε αρκετές ποσότητες σπαράγγια αρίστης ποιότητας που εξάγονται, καθώς και σιτηρά, καλαμπόκια, κριθάρι, τοπικές ποικιλίες φασολιών και πιπεριάς κ.ά.

Κείμενο: Τοπάλης Νικόλαος

Φωτογραφίες: Σάκης Μίσκος

http://www.dimosalmopias.gov.gr/index.php?option=com_content&task=view&id=96&Itemid=221